Anadili Ö?retiminde Kar??la??lan Problemler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Anadili Ö?retiminde Kar??la??lan Problemler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15925

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Anadili Ö?retiminde Kar??la??lan Problemler Ölçe?i, **Türkçe** dil e?itimi sürecinde, özellikle ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin ve ö?retmenlerin kar??la?t??? zorluklar? sistematik olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir **psikometrik** psikometrik araçt?r. Ölçek, 1996 y?l?nda M. A??ç? taraf?ndan haz?rlanan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Temel hedefi, 4. ve 5. s?n?f seviyesinde verilen **anadili ö?retimi** anadili ö?retimi ile ilgili müfredat, yöntem, ö?retmen yeterlili?i ve ö?renci performans? kaynakl? problemleri tespit etmektir. Elde edilen veriler, e?itim sistemindeki aksakl?klar?n giderilmesi ve ö?retim süreçlerinin iyile?tirilmesi için somut öneriler sunmaya zemin haz?rlam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Anadili ö?retimi, Türkçe e?itimi, ilkokul, ö?retim problemleri, ölçek geli?tirme, **e?itim psikolojisi**, 4. s?n?f, 5. s?n?f.

Yazarlar

A??ç?, M.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki ilkokul (özellikle 4. ve 5. s?n?flar) düzeyinde yürütülen **anadili ö?retimi** anadili ö?retimi faaliyetlerinde kar??la??lan çe?itli zorluklar? ve engelleri nicel olarak belirlemektir. Bu zorluklar genellikle okuma, yazma, konu?ma becerileri, dilbilgisi konular? ve ö?retim ortam?n?n yaratt??? k?s?tlamalar gibi alt boyutlarda incelenmi?tir.

Ölçek, ö?retmenlerin ve e?itim yöneticilerinin bu sorunlar? daha iyi anlamalar?na yard?mc? olmak, böylece etkili müdahale stratejileri geli?tirmelerine olanak tan?mak üzere tasarlanm??t?r. Ölçe?in sonuçlar?, müfredat geli?tirme ve ö?retmen e?itimi programlar?n?n hedeflerini belirlemede önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Yap?

Anadili Ö?retiminde Kar??la??lan Problemler Ölçe?i, **anadili e?itimi** alan?ndaki sorunlar? çok boyutlu olarak ele alan bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle üç ana alanda yo?unla?an maddelerden olu?ur:

Ö?retim Yöntemleri ve Materyal Sorunlar?: Ö?retmenlerin kulland??? pedagojik yakla??mlar?n etkinli?i ve mevcut ders materyallerinin yeterlili?i ile ilgili problemler.
Ö?renci Kaynakl? Sorunlar: Ö?rencilerin haz?r bulunu?luk düzeyleri, motivasyon eksiklikleri ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

bireysel ö?renme farkl?l?klar?ndan kaynaklanan zorluklar.
Çevresel ve Yönetsel Sorunlar: S?n?f büyüklü?ü, veli kat?l?m?, okul yönetiminin deste?i ve müfredat yo?unlu?u gibi d??sal faktörlerden kaynaklanan engeller.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirildi?i doktora tezi çal??mas?nda detayl? **geçerlik** geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmakla birlikte, kaynak referansta spesifik istatistiksel de?erler belirtilmemi?tir. Ancak, geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak kullan?lan yöntemler ?unlard?r:

Kapsam Geçerli?i: Alan?nda uzman akademisyenler ve deneyimli ilkokul ö?retmenlerinin görü?leri al?narak, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?i belirlenmi?tir.
Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik olarak öngörülen boyutlar?n? do?rulama amac?yla, Exploratory Factor Analysis (Aç?mlay?c? Faktör Analizi) veya Confirmatory Factor Analysis (Do?rulay?c? Faktör Analizi) yöntemlerinin kullan?ld??? tahmin edilmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** güvenirlik de?erleri kaynak bilgide aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, bir doktora tezi çal??mas? ba?lam?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n?n ölçülmesi amac?yla genellikle Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? kabul edilmelidir.

Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in farkl? maddelerinin ayn? temel yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek için test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?lm?? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ba?lang?çta çok say?da olan problem maddelerini, daha yönetilebilir ve anlaml? alt boyutlara (faktörlere) indirgemeyi amaçlam??t?r.

Beklenen faktörler, **anadili ö?retimi** anadili ö?retimi s?ras?nda kar??la??lan sorunlar?n do?as?na göre ayr?lm??t?r. Örne?in, bir faktör "Okuma Becerisi Geli?imindeki Engeller"i temsil ederken, ba?ka bir faktör "Dilbilgisi Ö?retimine ?li?kin Yöntemsel Yetersizlikler"i temsil edebilir. Bu faktör yap?s?, e?itim ara?t?rmac?lar?na sorunlar?n kökenine dair daha derin bir anlay?? sunar.

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Developmental Scale)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, problem tespit ölçekleri için yayg?n olarak kullan?lan 5'li veya 6'l? **Likert ölçe?i** Likert ölçe?i format?nda oldu?u varsay?lmaktad?r (Örn: Hiç Kat?lm?yorum - Tamamen Kat?l?yorum veya Hiçbir Sorun Yok - Çok Büyük Sorun Var).

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: ?lkokul ö?retmenleri ve e?itim yöneticileri (Problemleri gözlemleyen ve deneyimleyen profesyoneller).

Ya? Grubu: Ölçek, 4. ve 5. s?n?f (yakla??k 9-11 ya?) ö?rencilerine yönelik ö?retim sorunlar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Hedef Kitle Detaylar?: ?stanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yürütülen tez çal??mas? kapsam?nda, ?stanbul ilindeki çe?itli ilkokullarda görev yapan ö?retmenler örneklem olarak kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, kat?l?mc?lardan anadili derslerinde kar??la?t?klar? problemleri belirtilen derecelendirme sistemi üzerinden i?aretlemelerini gerektiren öz bildirim (self-report) temelli bir metodolojiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler

E?itim ara?t?rmalar?, pedagoji, dil ö?retimi, ilkokul müfredat?, ö?retmen yeterlili?i, **psikometrik** psikometrik analiz, Türkçe dilbilgisi.

Yazarlar

Ölçek, tez çal??mas? kapsam?nda geli?tirildi?inden, yazar bilgileri akademik referansa dayanmaktad?r.

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çal??mas?n?n yürütüldü?ü kurum).

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

Bu ölçek, akademik bir doktora tezi çal??mas? ürünü oldu?undan, ticari bir lisanslama veya ücretlendirme bilgisi mevcut de?ildir. Ölçe?in kullan?m? için genellikle yazar?n veya ilgili üniversitenin tez ar?ivinin izin prosedürlerine uyulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Geli?tirme Y?l?: 1996.

Kaynaklar

Ölçe?in temel referans?, geli?tirme çal??mas?n?n yap?ld??? doktora tezidir.

A??ç?, M. (1996). *?lkokul 4.-5. S?n?flarda anadili ö?retiminde kar??la??lan problemler ve öneriler* (Doktora tezi). ?stanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul.

Anadili Ö?retiminde Kar??la??lan Problemler Ölçe?inin Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçe?in orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerinin tam listesine ula?mak için, yukar?da belirtilen doktora tezine (A??ç?, M. (1996)) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM